

Sluis 1

Auteur: Els van den Kerkhof

Vestingstadjes, Zwinpolder, coulissenlandschap, Sint Anna ter Muiden, Retranchement

De route verbindt twee fraaie verdedigingswalcomplexen: die van Sluis met dubbele wallen en imposante stadspoorten, met die van Retranchement met bijzondere natuurwaarden als de boomkikker. Je verlaat Sluis langs het Kanaal naar Brugge. Je komt door het dromerige stadje Sint Anna ter Muiden (Had Jonkvrouw Geil iets van doen met die wallen?;-). Door een coulissen-landschap van polders en karakteristieke boombdijken met populieren of knotwilgen, bereik je het charmante Retranchement. Je passeert Fort Berghem - een restant van de Staats-Spaanse Linie - en volgt de oude zeedijk langs het voormalige Zwin. In Sluis loop je over de kruin van de wallen, met een schitterend uitzicht.

Routebeschrijving

1. Naar Sint Anna

Tegenover restaurant Sanders De Pauw ga je rechts van het kanaal (naar Brugge / Damse Vaart, aangelegd door Napoleon) het voetpad op, en even verder het fietspad.

Je kunt even LA over ophaalbrug om de monumentale Westpoort te bekijken.

Na het viaduct (KP 61) ga je RA de ventweg langs de autoweg op. Op de grote kruising steek je RA de weg over. Bij d'Ouwe Schuure LA oversteken en na het grasveld RA het fietspad op. Je neemt 1e LA en loopt over de kasseienweg (Haven) Sint Anna ter Muiden in en steekt het verstilte Marktplaats over. Aan het eind, vóór de robuuste kerktoren, RA, Jonkvrouw Geilstraat. Na de bocht, op driesprong LA, Graafjansdijk. Dan de 1e RA en meteen LA de grindweg op, tussen de velden door.

2. Zwinpolder

Aan het eind (KP 31) LA (Weg om de Paspolder)

Het Pas was een nauwe doortocht van het Zwin met een stelsel van ravelijnen en bolwerken, om de haven van Sluis te beschermen.

Kijk of je bovenlangs kunt lopen. Aan het eind (KP 45) even LA en RD de dijk op. Langs grenspaal 362 daal je RA af naar een breed graspad. Dit is de Nederlands-Belgische grens; zie in de verte de volgende paal. Halverwege, bij een klein betonpaaltje, ga je RA een veldpad op. Aan het eind het dijkje op en bij de grindweg LA. Na het vee-rooster passeer je een nieuw natuurgebiedje. Na het volgende vee-rooster ga je bovenaan, vóór de Kanaalweg, LA het voetpad in.

Aan het eind, bovenaan de weg, steek je schuinlinks de weg over, Zeedijk. Op driesprong (KP 44) LA. Je passeert Fort Berchem. Dit is een deels gereconstrueerd fort uit de 80-jarige oorlog; je kunt er even achterlangs lopen.

Even verder gaat de Zeedijk over in Killedijk. Je neemt de 1e LA (KP 43) en gaat het via het grindpad de Wallenroute op. Na het bruggetje, op de splitsing LA.

3. Retranchement

Aan het eind, in Retranchement (Zwinstraat) LA voor een blik op de huidige zeearm Het Zwin (of RA meteen naar het dorp). Na de brug RA, fietspad. Na 400 m. LA de brug over en via trap de dijk op, en zie het Zwingebied. Even verder LA, bij de grenspaal op de dijk, kun je de grote zeeschepen buiten de monding zien passeren. Dan keer je terug naar de Zwinstraat en loopt RD naar het dorp.

Op de Markt RD (Molenstraat). Vlak voor het bord van het dorpseinde ga je RA het pad over de wallen op. Aan eind LA (Dorpsstraat). Dan 1e RA, Killedijk. Op splitsing (KP 43) RD, Zeedijk. Op driesprong (KP 44) LA, Zeedijk aanhouden en deze zo'n 2 km volgen.

4. Sluis

Aan het eind, bij de autoweg, RA richting Sluis, fietspad.

Na ca. 500 m., bij weggetje rechts, steek je LA de snelweg over naar het verharde pad door het natuurgebied langs de oude vestingwerken van Sluis. (Afkorting: RD langs de autoweg naar Sluis)

Rechts lag eind 15e eeuw het groot kasteel Sluis van een Franse koning, gebouwd voor de handel op Engeland. Je volgt dit pad, met de scherpe bochten mee, tot aan de asfaltweg (Zuiddijk), hier RA.

Je kijkt op de Oostpoort. Na het bord 'Sluis' ga je LA (KP 64) via het voetpad de wal op. Op splitsing links aanhouden. Bij de volgende poort (Zuidpoort) ga je RA de trap af (Nieuwstraat) en loopt langs de molen de winkelstraat in.

Bij de unieke Belfort toren (beklimmen?) ga je LA, Meerminnestraat. Aan het eind, bij het water, RA (Kaai). RD, langs de vele gezellige terrassen, kom je, na passage van een standbeeld van oud-Sluisenaar J.H. van Dale (ja, die van 'de Dikke'), weer bij het startpunt.

Praktische informatie

Parkeren

Sluis, P1, bij Aldi

Horeca

Sluis: Diverse

St. Anna ter Muiden: d'Ouwe Schuure, www.ouweschuure.nl T 0117-462232

Retranchement: De Parlevinker, www.restaurantdeparlevinker.nl T 0117- 391218

Tips: Sluis: Bezoek en beklimming Belfort

Achtergrondinformatie

'Een landje apart', zeggen ze daar op de grens van Nederland met België. Zeeuws-Vlaanderen is geen schiereiland, zoals de overige Zeeuwse regio's. Oorspronkelijk waren er wel eilandjes, gescheiden door zeearmen, maar lang geleden is alles ingedijkt bij het vasteland.

Het binnenland bestaat uit oude en nieuwe polders, vaak omzoomd door dijken beplant met knotwilgen en populieren, wat een prachtig coulissen-landschap oplevert. De 80-jarige oorlog heeft er een duidelijk stempel op gedrukt, zoals de indrukwekkende vestingwallen van Sluis, met poorten, ravelijnen, redoutes en bastions.

De zeearm het Zwin bracht vanaf de 13de eeuw welvaart aan de stadjes Sluis en Sint Anna ter Muiden; het waren voorsteden van het rijke Brugge. Tot het Zwin verzandde begin 15e eeuw. Nu is Sluis een levendig toeristenplaatsje. De Belgische biertjes hebben inmiddels ons land overspoeld, maar daar aan de grens smaken ze net iets beter!

Dit is één van de 17 afwisselende wandelingen uit de wandelgids 'Zeeuwse Zwerftochten', die een goed beeld geven van de veelzijdigheid van Zeeland. Deze wandelgids is uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
voor slechts
€ 13,50